

Predmet IT-98-32-A, Tužilac protiv Mitra Vasiljevića

Transkripcija i redaktura transkripta: Fond za humanitarno pravo, 15.decembar 2005.

Petak, 23. novembar 2001.

Svedok Radomir Vasiljević

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 13.00 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA HANT: Molim da se najavi Predmet.

sekretar: *Predmet IT-98-32-T, Tužilac protiv Mitra Vasiljevića.*

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, izvolite.

GLAVNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala časni Sude. Gospodine Vasiljeviću, dobar dan. Nastavićemo onde gde smo juče prekinuli, a to je, ako se sećate, na pitanja o načinu vođenja protokola i načinu evidencije vaših pacijenata u Domu zdravlja. Je li se sećate toga?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja ću zamoliti poslužitelja da dokaz D26 u originalu pokaže svedoku. Gospodine Vasiljeviću, molim vas da pogledate ovu knjigu i da nam kažete da li je prepoznajete i, ukoliko da, kao kakav dokument?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Knjigu prepoznajem i radi se o protokolu bolesnika, kako je mi u žargonu zovemo, a vodi se u našim ambulantomama u Domu zdravlja u Višegradu i već smo govorili koji i kakvi podaci se unose u ovaj protokol.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je to knjiga o kojoj ste govorili kao o jednom od protokola, dakle, protokolu za jedan određeni period, kao knjizi u koju su upisivani pacijenti koji su se javljali?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: To je, upravo, ova knjiga o kojoj smo govorili, o kojoj sam ja govorio, samo moram da vam napomenem da u Domu

zdravlja posjedujemo još veći broj ovakvih knjiga, a nešto protokola sam i ja ponio sa sobom. Oni dosad nisu bili pokazani, prikazani Sudu i ja sam njih donio sa idejom da se Sudu, jer se ovakve knjige još vode, obzirom da je ovo stari, zastareli način metod evidentiranja bolesnika i ljudi, pa možda nije ni shvatljivo da se u ovom vremenu još uvijek negdje radi ovakav način evidentiranja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste, gospodine Vasiljeviću i ovu knjigu koja je pred vama vi doneli u Hag (The Hague)?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pre nego što nastavimo u vezi sa tom knjigom, da vas pitam. U prethodnom odgovoru ste rekli da posedujete više takvih protokola. Moje pitanje je da li postoji još neka knjiga protokola za ovaj period koji je u ovoj knjizi, ili govorite o knjigama protokola koje se odnose na druge vremenske periode?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Vidite, knjige koje sam ja donio uglavnom se odnose na period 1992., 1993. godine, s tim što ostale knjige stoje u Domu zdravlja i ako je neophodan uvid, one stoje na raspolaganju.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, ali te knjige, gospodine Vasiljeviću, da li se odnose na druge vremenske periode ili na iste koji se nalaze u ovoj knjizi, koju ste vi doneli?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: A, drugi, drugi vremenski periodi.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, mislim da niste razjasnili ništa od toga, kada je ova knjiga, ovaj dokument koji doktor ima pred sobom, koji je period koji ova knjiga pokriva. Da li je to period koji je relevantan za optužnicu?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, časni Sude. Gospodine Vasiljeviću, hoćete nam reći koji period ova knjiga, koja je pred vama, obuhvata? Dakle, koji je period upisanih pacijenata u ovoj knjizi?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: U ovoj knjizi je obuhvaćen period od 20. aprila 1992. godine, do 4. jula 1992. godine.

SUDIJA HANT: Mislim da do ovoga moramo da dođemo malo brže. Na koje se pacijente to odnosi? Na pacijente Hitne pomoći ili one koji su primljeni u bolnicu? Možete li da odgovorite na to pitanje, doktore? Dakle, na koje se to pacijente odnosi?

SVEDOK VASILJEVIĆ: Izvinite, nisam znao da je pitanje upućeno meni. U ovom protokolu se nalaze podaci o svim pacijentima koji su prošli kroz Dom zdravlja, ambulante Hitne pomoći Doma zdravlja u Višegradu, bez obzira na to da li su oni posle toga otišli na kućno lečenje ili su upućeni u bolnicu.

SUDIJA HANT: Da li to znači da se određeno ponavljanje, dakle, da se tiče nekih detalja iz one knjige koju smo videli juče, to ponavljanje takvih detalja?

SVEDOK VASILJEVIĆ: Nisam shvatio pitanje.

SUDIJA HANT: Knjiga koju smo imali juče, nama je rečeno da je to knjiga sa pacijentima iz Hitne pomoći, a vi sada kažete da se ta knjiga tiče svih pacijenata koji su prošli kroz Dom zdravlja, bez obzira na to šta se sa njim događa. To znači da ljudi koji su zavedeni u onoj knjizi od juče, bi se, takođe, trebali naći u toj knjizi koja je sada pred vama? Da li ste to hteli da kažete?

SVEDOK VASILJEVIĆ: Ako sam vas dobro shvatio, ljudi koji su zavedeni u nekoj drugoj knjizi su, verovatno, u neko drugo vreme bili u Domu zdravlja, a ne u vreme koje je napisano na koricama ove knjige i, prema tome, ime ljudi ne bi trebalo da se pominje u ovoj knizi i u nekoj drugoj knjizi, ukoliko se ne radi o nekoj drugoj vrsti protokola, znate. Mi imamo i protokol ...

TUŽILAC GRUM: Ako ja mogu da pomognem?

SUDIJA HANT: Predajem se. Gospodine Domazet, molim vas da pređemo na ono o čemu ova knjiga, zapravo, govori. Možete li vi da nam pomognete?

TUŽILAC GRUM: To je ista knjiga. Ista knjiga koju smo pokazali juče.

SUDIJA HANT: Ali, ona još nije dokazni predmet.

TUŽILAC GRUM: Pa, mislim da je to bio zadnji deo posla o kome smo govorili juče.

SUDIJA HANT: Oprostite. Zašto se onda ponovo vraćamo na to? Zašto se vraćamo na tu knjigu? Mi smo jako puno o njoj čuli. Zašto moramo, doktore, još više podataka da čujemo o toj knjizi?

ADVOKAT DOMAZET: Pa, vaša Visosti, hteo sam samo da svedok prepozna knjigu. On je doneo tu knjigu, on je sadašnji direktor tog Doma zdravlja i da je prepozna kao dokument koji se odnosi na taj period.

SUDIJA HANT: Kako nas to vodi na sve one druge knjige? Gospodine Domazet, meni je žao, ali ovo postaje uzaludno. Moramo da krenemo napred. Mi smo identifikovali knjigu. postavite sledeće pitanje i onda knjigu ostavljamo po strani zato

što ne znamo šta ćemo sve dalje da uradimo. Molim vas da nastavimo sa iznošenjem dokaza.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Vasiljeviću, hoćete li otvoriti tu knjigu i naći mesto 5.353?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Molim vas da mi ponovite broj.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: 5.353.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pronašao sam taj broj.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li mi reći, po knjigama koje su pred vama i načinu na koji se vodio, o kom se datumu radi, o kom je pacijentu upisano i koji su podaci upisani?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, pod brojem 5.353 zaveden je "Vasiljević Mitar, rođen 1954. godine, iz Višegrada, pripadnik Teritorijalne odbrane, u Dom zdravlja je došao zbog frakture, urađen je rendgenski snimak, lekar je preporučio i sestra je aplicirala trodon od 50 miligrama i glukozu, pedesetpostotnu, 20 kubika i posle toga je upućen na ortopediju u Užice".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala vam, doktore, samo nam niste još rekli datum na koji se ovo upisivanje odnosi. Je li vidite datum?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Vidim datum, samo, pravim namernu pauzu, ono šta ste preporučivali. Datum je 14. jun 1992. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sada ćete malo dalje pogledati broj 5.461.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Našao sam i taj broj.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete li videti o kom se datumu radi, o kojoj osobi i, najkraće, o čemu se tu radi?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, pod brojem 5.461 je zaveden Knežević Mitar iz Višegrada, pripadnik Teritorijalne odbrane, a radi se o *ulno se laterum regionalis*, radi se o povredi desne podlaktice, razderotina desne podlaktice i o presjecanju tetiva, fleksornih, u tom regionu, a urađeno je i previjanje, upućen je na hirurgiju u Titovo Užice, urađena je još obrada rane, a istim vozilom sa njim je upućen još jedan pacijent, što je ovde i naglašeno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ko je taj drugi pacijent koji se vidi iz protokola?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Drugi pacijent je Kovač Nebojša, isto iz Višegrada, s tim što ovdje nije upisana godina rođenja gospodina Kovača.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li taj pacijent upućen u bolnicu u Užicu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Upućen je zajedno sa Knežević Mitrom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Molim vas da pogledate, hvala vam na ovome, broj 5.488 još.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pod ovim brojem, 5.488, je upisan Mosić Mitar. 5.488. Mosić Mitar, pripadnik Teritorijalne odbrane, iz Višegrada, dijagnoza je ovde upisana pod brojem 724, primio je jednu ampulu novalgetola.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja se izvinjavam. 5.484. Pogrešio sam u broju.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: 5.484, upisan je Rajak Novo, pripadnik Teritorijalne odbrane, a radi se o prostrelnoj rani, znači, radi se o prostrelnoj rani lijeve potkoljenice. Isto je upućen za Titovo Užice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I još vas molim, dakle, prethodni, ispred njega, dakle 5.483. Da li se radi takođe o ranjavanju i upućivanju u Užice.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pod brojem 5.483, zaveden je Stanko Trifković, pripadnik Teritorijalne odbrane, isto se radi o ranjeniku, radi se o povredi vatrenim oružjem nadlaktice, a apliciran je aminofilin i deksazon i upućen je u bolnicu u Užicu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Još mi samo recite kog je datuma to bilo, da li su obojica istog datuma upućeni u Užice, u bolnicu? I kog datuma?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam na koga se odnosi pitanje, na koju dvojicu?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I ovaj Novak Rajo i Trifković, oni su jedan do drugog u ovom protokolu.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Rajak Novo i Stanko Trifković su istog dana upućeni u Užice u bolnicu. Radi se o datumu 18. junu 1992. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Hoćete li mi reći, u toj knjizi koju imate pred vama, da li je tu knjigu, u celini gledano, popunjavala ista osoba ili su to različite osobe popunjavale razne podatke, gledajući celu knjigu, ne tu stranicu specijalno?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ovu knjigu popunjavaju uglavnom različite osobe. Mada jedan pasus može da popuni jedna osoba, jedan ljekar ili jedna medicinska sestra, jer na smenu radi više ljudi, jer, jedan ljekar koji obično upisuje dijagnozu, a ostale podatke obično upisuje sestra, s tim što to nije neko kruto pravilo, i može da se odstupi od toga.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pitanje je, dakle, u toku istog dana da li je moguće da ima više različitih rukopisa, odnosno, različitih upisivanja onih osnovnih podataka? Da li više sestara to upisuje ili se mora raditi o jednoj jedinoj koja to radi

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne mora se raditi o jednoj sestri, po pravilu se to radi, po pravilu za taj vremenski period radi više sestara i onda je, bar nama, bilo sasvim nebitno da li će ova ili ona sestra upisati ovaj ili onaj podatak.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Još samo jedno pitanje u vezi sa tom knjigom, da bi bilo, ipak, jasnije. Da li se sem te knjige za taj period, dakle radi se o periodu 20. april - 14 juli, postoji neka druga knjiga o prijemu pacijenata na pregled u vaš Dom zdravlja?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Što se tiče ovog perioda, u domu je funkcionisala još i služba medicine rada i mogla bi da postoji knjiga, odnosno, protokol medicine rada, ali u kojim apsolutno nisu zavedeni ovi pacijenti koji se pominju u ovoj knjizi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste, gospodine Vasiljeviću, doneli ovu knjigu. Je li to originalna knjiga iz 1992. godine, u koji su upisivani pacijenti?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ovo je jedina knjiga iz tog perioda i apsolutno je originalna.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja molim da se svedoku pokaže dokaz D11-1, potencijalnih svedoka, dakle dokazi koji još nisu uvršćeni, koji su predati. Radi se o dopisu Doma zdravlja upućenom advokatu Tanaskoviću, da svedok pogleda i da pokuša da ga identifikuje. Molim vas da i BHS, onaj original, date svedoku, jer ovo je prevod, koliko vidim. Ja se izvinjavam, ovo je samo engleski prevod toga, pa neću onda od vas tražiti ovu identifikaciju, već ću vas samo pitati da li se sećate da ste, na traženje advokata Tanaskovića, podnosili njemu izveštaj o Mitru Vasiljeviću, odnosno, o tome kada je i gde bio lečen u vašoj ustanovi?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Na traženje advokata, gospodina Radomira Tanaskovića, smo u toku 2000. godine, izdali, napisali jedan ovakav dopis, koji je bio naslovljen na gospodina Radomira Tanaskovića i u kome smo, na osnovu protokola kojima raspolažemo, ispisali datume i povrede i radnje preduzete sa Mitrom Vasiljevićem u smislu previjanja, transporta i tako dalje, zatim su tu napomenute, koliko se sjećam i kontrole, na koje je Mitar Vasiljević dolazio. Tanasković je od nas tražio da to bude neki određeni vremenski period, ne navodeći konkretno ratno vrijeme i mi smo to tako uradili i tako napisali. Isti takav dokument smo poslali i kancelariji oficira za vezu Republike Srpske sa Haškim tribunalom, na njegovo traženje i ja sam se u telefonskom razgovoru sa gospodinom oficirom za vezu dogovorio da mogu da mu dam ovakve podatke s tim što, zbog razloga juče pomenutih, nisam mogao da mu ustupim protokol i on je smatrao da će jedan ovakav

dopis biti sasvim dovoljan da bi se utvrdile relevantne činjenice i nije insistirao na tome da naši protokoli budu upućeni kancelariji.

SUDIJA HANT: Nije mi jasno, gospodine Domazet, ko je on? Da li je to oficir za vezu Republike Srpske ili je to gospodin Tanasković?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vaša Visosti, ja sam razumeo da je pored gospodina Tanaskovića takav sličan izveštaj tražio i oficir za vezu Republike Srpske. I upravo bi sada moje pitanje bilo da to objasni. Jesam li vas dobro razumeo da je slične podatke koje je tražio gospodin Tanasković, tražio i oficir za vezu sa Haškim tribunalom Republike Srpske?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Dobro ste me razumjeli i upravo sam o tome govorio, da je i pored advokata Tanaskovića i oficir za vezu tražio iste podatke i dobio iste podatke.

SUDIJA HANT: Još mi nije jasno. Doktor je rekao "dogovorili smo se da mogu da mu dostavim te informacije, ali zbog razloga pomenutih juče, nisam mu mogao dati protokol, a njegovo mišljenje je bilo da bi takvo pismo bilo sasvim dovoljno da se utvrde relevantne činjenice." Ko je "on"? Dakle, da li je to oficir za vezu Međunarodnog suda i bojim se da to nije tačno, ali mogao bi možda biti oficir za vezu Tužilaštva i ja bih hteo da znam ko je taj "on" sa kojim je postignut ovaj dogovor?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete li to da objasite, gospodine Vasiljeviću? Mmislim da ste dobro razumeli pitanje sudije Hanta (Hunt)?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Dobro sam razumio pitanje, s tim što se radi o oficiru za vezu Republike Srpske i Haškog tribunala, skoro sam siguran da je tako stajalo u zaglavlju, odnosno u memorandumu toga dopisa. I ne isključujem mogućnost da je bilo nekih malih odstupanja, ali sam uvjeren da je bilo tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate šta je tim dopisom traženo od vas kao od direktora Doma zdravlja?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Već sam vam rekao, da je traženo, da su traženi protokoli i da smo posle telefonskog razgovora, obavljenim između mene i pomenutog oficira za vezu, se dogovorili da će biti dovoljno da napišemo slučaj na papiru, jer ovakav papir i da ga dostavimo, papir sa podacima o liječenju Mitra Vasiljevića.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jeste li takav dokument i dostavili oficiru za vezu sa Haškim tribunalom Republike Srpske?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Taj papir smo dostavili oficiru.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A hoćete mi objasniti zbog čega niste poslali originale protokola, ukoliko vam je to, kako razumem, traženo?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, nismo dostavili, to su oni razlozi o kojima smo govorili juče, nisam ih mogao dostaviti iz prostog razloga što imamo obavezu zakonsku čuvanja ovih dokumentat, a imamo i realnu potrebu, obzirom da se ljudi obraćaju i traže podatke iz ovih protokola.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ne razumem, obavezu čuvanja, mislite na opasnost da se ovakav dokument izgubi ili ovo što kažete da vam je potreban?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, otprilike su tu oba razloga i opasnost da se ovakav dokument izgubi i objašnjenje oficira za vezu da mu nije poznato da li će mi protokoli biti vraćeni, a i realna potreba za postojanjem ovih dokumenata zbog obraćanja ljudi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je to i razlog što i gospodinu Tanaskoviću niste dali ta dokumenta do sada?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: To su dva jedina razloga zbog kojih nismo mogli Tanaskoviću da ustupimo te protokole.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste, gospodine Vasiljeviću, poneli originale protokola ovde. Pored ove knjige, da li ste još neki protokol doneli?

SUDIJA HANT: On nam je rekao da ih je doneo više. I meni je rečeno da se taj isti sistem koristi i danas. Da li je sad potrebno da dalje nastavimo sa tim, jer vi ste za taj period to već ustanovili, zar ne?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, vaša Visosti, za period do 4. jula 1992. godine, ali u izveštaju svedoka se vidi da je u julu i avgustu evidentiran pregled Mitra Vasiljevića u Domu zdravlja i taj period mislim da je relevantan. Radi se o tri pregleda koja su zabeležena i ja bih molio da svedok nađe u toj knjizi, a ja ću dati stranice u fotokopiji, na kojima se taj pregled pojavljuje. I moliću da fotokopije uđu kao dokaz. Ja vas molim da nađete knjigu u kojoj je evidentiran pregled od 29. jula 1992. godine.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pod rednim brojem 90, datum 29. jul 1992. godine, nalazi se upisan Vasiljević Mitar, pripadnik Teritorijalne odbrane, dijagnoza je *fractura cruris l. sinistra*, što znači prelom lijeve potkolenice, ljekar je odobrio poštedu Vasiljević Mitru i uputio ga na kontrolni pregled kod ortopeda.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: To stoji u knjizi koja je pred vama, ja vas molim da pogledate fotokopiju tih stranica knjige, da vidite da li se o tome radi i molim onda da se ova fotokopija kao dokaz Odbrane D27 uvede. Fotokopirana je i prethodna stranica, zbog datuma, pa na sledećoj je broj 90.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, može se konstatovati da fotokopija apsolutno odgovara originalu.

SUDIJA HANT: Da li to znači da vi kao dokaz uvodite fotokopiju, a ne original? Gospodine Domazet?

ADVOKAT DOMAZET: Vaša Visosti, iz te knjige mislim da su još dva datuma relevantna, a, inače, ja mislim i original da uvedem kao dokaz.

SUDIJA HANT: Možda bi onda bilo bolje da prvo pogledamo drugu stavku iz te knjige.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Vasiljeviću, da li je u toj knjizi isto i 21. avgust 1992. godine?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, da u istoj je knjizi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Molim vas da pogledate taj datum.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pod rednim brojem 520, zaveden je Mitar Vasiljević, pripadnik Teritorijalne odbrane, sa dijagnozom *psychosis etilismus* i *fractura cruris dextri*, upućen u Užice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li samo da objasnite ovu dijagnozu koju ste na latinskom pročitali, šta ona znači?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ovako: psihoza je psihijatrijska dijagnoza i radi se o poremećaju svijesti. "*Etilismus*" znači pijanstvo ili alkoholizam, može i tako, a *fractura cruris dextri* znači prijelom desne potkolenice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas molim da pogledate, kao i prošli put, fotokopiju stranica koje označavaju taj datum i da vidite da li se radi o fotokopiji ove stranice knjige?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Te fotokopije ja nemam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Upravo ću vam dati.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: I ova fotokopija odgovara originalu.

prevodioci: Mikrofon, molimo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li pogledati da li je i 25. avgust u toj knjizi?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da i 25. avgust je u ovoj knjizi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je Vasiljević Mitar evidentiran i 25. avgusta?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, evidentiran je pod rednim brojem 605, Vasiljević Mitar, sa dijagnozom *psychoneurosis reactiva*, primio je injekciju moditendum depot i dobio je lijek "Axa", od 50 mg, sa preporukom da ga troši tri puta po jednu tabletu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas molim da pogledate i fotokopiju te stranice, na kojoj se nalazi broj 605. Molim poslužitelja da vam pokaže ovu stranicu.

SUDIJA HANT: Gospodine Domezet, ne bih voleo da kasnije bude problema sa ovim ako neko kaže da se radi o pogrešnom prevodu, ali u vezi sa prethodnom stavkom od 21. avgusta doktor nam je rekao da se radi o prelomu desne potkolenice, a ranije je bilo rečeno da se radi o levoj nozi, za 14.jun. Dakle, samo da vam kažem da je to tako, da ne bismo posle diskutovali tačnost prevoda.

ADVOKAT DOMAZET: Ne, vaša Visosti, prevod je dobar i ja sam to primetio i hoću da s ovim ...

TUŽILAC GRUM: Želeo bih samo da ispravim, ja mislim da u stavci 14. jun ništa ne stoji u vezi sa tim o kojoj se nozi radi.

SUDIJA HANT: Da, ali u dokumentu stoji da se radi o levoj noz, a fotokopija je iz protokola.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Najpre da vas pitam, gospodine Vasiljeviću, jeste li prepoznali ovu fotokopiju, kao fotokopiju 25. avgusta, koju ste pročitali?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, kopija odgovara originalu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A sada vas molim da pogledate onaj 1. avgust 1992. godine gde ste nam pročitali da je od dve dijagnoze jedna psihijatrijska, a jedna u vezi noge i pročitali ste nam da se radi o kontrolnom pregledu frakture desne noge.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ovde tako stoji.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato ko je te podatke upisivao?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, prema rukopisu i potpisu u koloni, se može zaključiti da je doktor Nebojša Moljević pisao ove podatke.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Nebojša Moljević je bio jedan od lekara vašeg Doma zdravlja u to vreme?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, bio je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I vi po rukopisu mislite da je to njegov rukopis, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, po rukopisu, smatram da se radilo o doktoru Moljeviću.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete li vi da objasnite zašto bi tu stajala desna noga, ukoliko osnovni podaci koji prethode, govore da se radi o levoj nozi?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Jedino objašnjenje za ovo jeste lapsus, greška, pisano je na brzinu ili tako nešto.

ADVOKAT DOMAZET: Mogu li predložiti, vaša Visosti, da ovaj protokol sa fotokopijama bude dokaz D27?

SUDIJA HANT: Da li imate prigovora, gospodine Grum?

TUŽILAC GRUM: Nemamo, mi ćemo samo da kažemo da smo dobili samo fotokopije iz ovog protokola, da sam protokol nismo nikada videli, pa bismo želeli da ga pogledamo.

SUDIJA HANT: Dobro, mi ćemo tu molbu da razmotrimo. To će da bude dokazni predmet D27. Koliko ja razumem, ove fotokopije su samo za našu upotrebu, čisto da ih koristimo ovde, one ne ulaze kao dokazni predmet. Je li vi hoćete neke brojeve za fotokopije ili ne? Ja se samo pitam zašto nam je potrebno da imamo fotokopije istog dokumenta, ako je već protokol usvojen kao dokazni predmet? Ako je, na primer, ranije onaj protokol, D26, ako su fotokopije onog ranijeg protokola samo za našu upotrebu, onda je to jedna stvar, ali ne znam da li treba da ih smatramo kao dokazne predmete? Šta vi želite sa njima?

ADVOKAT DOMAZET: Vaša Visosti, ja sam shvatio da svaki dokaz moram u šest primeraka da priprelim i zbog toga je onaj dokument D26 fotokopiran u šest primeraka. Da li ćete to koristiti za vašu upotrebu ili će biti uz knjigu koja će biti potrebna kad ne bude više trebala ovom Sudu, dok će fotokopije verovatno ostati kao dokaz, to je jedini razlog zbog kog sam pripremio fotokopije te knjige i predao u šest primeraka.

SUDIJA HANT: Od vas se traži da pripremite fotokopije za sudije, za potrebe da ih možemo ovde koristiti. Vrlo često se traži da se sam dokazni predmet, takođe, fotokopira, takođe da se dostave fotokopije Tužilaštvu, ali ako se ima u vidu da doktor hoće da mu se vrati protokol, onda bi možda trebalo da se jedna od tih fotokopija bude zasebni dokazni predmet i da se, kao takva, zavede, a to nije bilo

učinjeno za kopiju D26. Možda bismo mogli da dobijemo jednu fotokopiju koju bismo mogli da koristimo kao kopiju koja će da bude taj dokazni predmet. Pretpostavljam da vi imate još jednu fotokopiju dokumenta D26 i mi ćemo nju da označimo kao D26-1, a ovde ćemo to isto da uradimo, s tim da će imati oznaku D27-1.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, vaša Visosti. Gospodine Vasiljeviću, da li vam je poznato da je Mitar Vasiljević još kada, posle toga, imao kakvu povredu?
SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, sudeći po ovim pominjanim datumima, Mitar Vasiljević je imao više povreda.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li imate evidenciju o prelomu noge, dakle, prelomu koji je posle ovoga iz 1992. godine, o kome smo razgovarali?
SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, imam i protokol koji obuhvata to vrijeme.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete li videti da li u protokolu, pod datumom 6. maj 1993. godine, postoji evidentiran Mitar Vasiljević kao pacijent Doma zdravlja?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pod rednim brojem 3.053 nalazi se evidentiran Vasiljević Mitar iz Višegrada, sa dijagnozom *refractura cruris l. sinistra*, s tim što ovde nije naznačeno gdje je Vasiljević upućen, ali jedino moguće mjesto je bila bolnica u Užicu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete nam samo prevesti latinski naziv ovoga što ste pročitali i reći datum pod kojim je upisan?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Radi se o datumu, 6. maju 1993. godine, a dijagnoza *refractura cruris l. sinistra* znači ponovni prijelom potkoljenice lijeve noge.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala vam, gospodine Vasiljeviću. Ja bih vas molio da mi odgovorite na sledeće pitanje vezano za upisivanje u ove knjige koje ste pročitali. U njima se za mnoga imena označava samo da su TO, Teritorijalna odbrana ili stoji naziv čete, prva, druga, treća. Možete li mi reći kako je dolazilo do tog obeležavanja podataka? Da li je vama poznato na osnovu čega su ti pacijenti, koji su dolazili kao rezervisti, bili ovako evidentirani?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ovakav način evidentiranja je usledio zbog potrebe komandnog kadra u vojsci, da znaju gdje se njihovi vojnici nalaze u datom momentu i zbog toga su tražili od nas zaposlenih u Domu zdravlja da naznačimo pored imena i prezimena, pripadnost četi i vod i jedno vrijeme su komandiri jedinica dolazili po podatke u Dom zdravlja, obično predveče, i konstatovali da se njihov vojnik sa imenom i prezimenom zbog toga i toga nalazi u

poštedi, zbog toga i toga nalazi u bolnici ili na nekom drugom mjestu. Znači da smo po zahtjevu oficira vodili ovakvu evidenciju i evidentirali ljude po četama. I još da kažem da smo evidenciju vodili na osnovu izjavi povrijeđenog ili pacijenta, pitamo "kojoj jedinici pripadaš", on nam kaže, vi to zapišete i na osnovu toga smo evidentirali.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li to znači, ovo što ste poslednje rekli, da nije vršena provera da li je vojnik iz te ili neke druge čete?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nije vršena provjera pripadnosti određenoj četi ili određenoj jedinici.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li oznaka TO označava takodje pripadnost tim četama, dakle, da li može da bude stavljen opšti znak umesto ovog ili se radi to o potpuno različitim vojnim formacijama? Mislim sa jedne strane TO, a sa druge kada stoji oznaka čete?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Radi se o pripadnicima iste vojske i iste brigade. A čete su manje vojne formacije u sklopu brigade, odnosno, u sklopu TO.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ako dobro razumem vaš odgovor, ako bi samo stajalo TO bez oznaka bliže čete, to ne bi bila greška, pripadnost bi bila toj istoj vojsci. A ako bi bio broj čete, to je samo bliže odredjenje vojne formacije u okviru TO. Da li sam vas dobro razumeo?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Dobro ste me razumjeli i dobro ste formulisali ovaj problem, tako da ja ne vidim ništa nejasno, što se toga tiče.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, ovo sam vas pitao zato što sam primetio da se u protokolima za ista lica nekad označava kao pripadnost TO ili pripadnost nekoj četi. Ali, mislim da ste ovaj deo razjasnili. Malopre, kada ste pokušali da prepoznate rukopis vašeg kolege, pokušali ste i rekli ste šta pretpostavljate. To me je povuklo da vas pitam da li se, uopšte, nije označavalo u protokolima koji je lekar vršio kontrolu, pregled ili prijem pacijenta?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, u koloni "primjedbe" u ovim našim protokolima treba da stoji potpis ljekara koji je primio pacijenta, ali to nije nešto što je presudno, zato što se radi o maloj zdravstvenoj ustanovi, zato što se sviljekari i osoblje međusobno poznaju i ja sam, vjerovatno, u stanju da prepoznam rukopis svih mojih kolega. Tako da nikada niko nije insistirao na tome da mora biti potpisano, mada bi, po meni, trebalo tako nešto da se radi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kako bar ja vidim ovaj protokol, u njemu ne stoji ni u jednom slučaju, oznaka vremena, postoji samo datum, ali ne i vreme pregleda. Da li je to bilo običajno i za prethodne i za kasnije periode, ili je samo možda bilo u ovom periodu koji smo ovde gledali?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato da se vrijeme, tačan čas dolaska, pregleda, u bilo kom vremenu upisivalo u protokol.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I još jedno pitanje, pomenuli ste vašeg kolegu, Nebojšu Moljevića, kao lekara koji je, moguće, upisivao ove podatke. U to vreme, 1992. godine, sećate li se koliki je staž imao doktor Nebojša Moljević, odnosno u kom statusu je on tada bio u vašoj ustanovi?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu vam reći tačno dužinu staža, ali znam da je doktor Moljević u tom periodu bio pripravnik, što znači da od završetka Medicinskog fakulteta pa do tog perioda nije bilo još isteklo godinu dana.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, gospodine Vasiljeviću, ja nemam drugih pitanja u glavnom ispitivanju.

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, izvolite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore Vasiljeviću, ja bih želeo da se vratimo na vreme koje ste proveli sa gospodinom Vasiljevićem u zatvoru. Možete li nam kazati koja je tačno bila njegova dijagnoza nakon što ste ga pregledali?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, tačnu dijagnozu ja nigdje nisam zapisao, s obzirom da je ovaj pregled obavljen relativno kasno, posle toga sam ja morao da se vraćam u hitnu službu u kojoj stoji ovaj protokol i tako dalje i ta dijagnoza ne stoji nigdje upisana, a da sam upisao dijagnozu bila bi *psychoneurosis reactiva*, radilo bi se o stanju mamurluka i iscrpljenosti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A jeste li mu aplicirali neku medicinsku terapiju lekovima, i ako jeste, koju?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Znam da smo mu uključili infuzioni rastvor glukoze 5 posto, neko sredstvo za smirenje, vitamine i ne sjećam se da smo Vasiljeviću još nešto dali u tom momentu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koja je bila svrha toga da mu se da infuzija 5% glukoze. Zašto je to učinjeno?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Mislim da sam već pomenuo od kapetana Kovačevića, a isti sam podatak dobio i od Mitra, da on odbija hranu već dva dana. A dobio sam i podatak da je u vrijeme dovodjenja u zatvor bio pijan i pretpostavljao sam da se radi o padu koncentracije glukoze u krvi, a i izgled Vasiljevića je upućivao na tako neko stanje i zato sam odlučio da Vasiljeviću apliciram 50 posto glukoze.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Rekli ste da ste mu dali i sredstvo za smirenje, recite koji ste mu sedativ dali?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu sigurno da se sjetim, ali smatram da se radi o Diazepamu. S tim što nisam siguran.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Mi smo čuli da je imao problema sa želucem, da nije mogao da jede. Jeste li mu dali kakav lek da bi mogao rešiti svoje želudačne probleme?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nisam mu dao nikakav lijek za želudac, a iz razloga što ga tu vjerovatno nisam ni imao tu kod sebe, a usledilo je i obećanje Kovačevića da će Mitar biti pušten iz pritvora, i pretpostavljao sam da će se sutra ili prekosutra javiti na pregled. Ili da ću ja biti ponovo pozvan ako bude nekih većih problema sa želucem.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li mu predložili da dodje u Dom zdravlja na neki dalji tretman? Dalje lečenje od ljudi u tom zdravstvenom centru?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se ni da sam predložio, ni da nisam predložio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da neko u njegovom stanju nije jeo nekoliko dana, sa jednom dozom infuzije 5% glukoze, da li bi to u takvom slučaju bilo dovoljno da se ta osoba vrati u normalno stanje ili bi bila potrebna i dodatna infuzija?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Apsolutno je nedovoljna jedna infuzija, da definitivno riješi problem u kakvom se nalazio Vasiljević toga momenta, s tim da ako je Vasiljević počeo da jede, ne bi se moglo reći da bi se moglo očekivati problema u smislu pada šećera ili neke druge stomačne probleme.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li vi ostali u zatvoru do momenta kada je čitava ta doza glukoze ušla u njegov sistem?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa morao sam ostati obzirom da moramo da, mi to kažemo da "isključimo sistem", isključimo iglu iz krvnog suda, očistimo mjesto na kojem je bila aplicirana igla i zaštitimo ga vatom natopljenom alkoholom, koju zalijepimo flasterom.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Rekli ste nam da je vaša dijagnoza u to vreme bila *psychoneurosis reactiva*. Možete li nam reći neke druge simptome koje ste uspjeli da vidite kod gospodina Vasiljevića?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pored izmjenjenog psihičkog stanja, bio je tu očigledan utisak umora, iscrpljenosti. Ne mogu više da se sjetim šta, kako je sve to izgledalo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Mislim da ste pomenuli promenu njegovog mentalnog stanja. Možete li biti malo konkretniji, šta je to bilo u njegovom mentalnom stanju što ste vi uočili?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Vasiljević je bio vidno uznemiren. Sjećam se da je pokazivao podrhtavanje ruku, prstiju na rukama. Bio je bezvoljan, nezainterosovan za razgovor. Sjećam se da je jedva prihvatio razgovor sa mnom, što apsolutno ne liči na ponašanje Mitra Vasiljevića.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Simptomi koje ste primetili u zatvoru, jesu li ti simptomi bili u skladu sa nekim ko je alkoholičar i kome se nije dao alkohol prethodni dan. Da li bi to bili takvi simptomi?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, može se reći da su simptomi bili bliski simptomima apstinencije i moglo bi se reći da ste vi u pravu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li uočili ikakve simptome u zatvoru, koji sasvim jasno nisu bili simptomi nekoga ko prolazi kroz alkoholnu krizu, odnosno, apstinentsku krizu, već koji ukazuju na neke ozbiljnije probleme?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, mora se istaći tu da je Mitar bio potišten, znate. Maloprije sam vam rekao se sa Mitrom jako teško uspostavljao kontakt, što nije odlika apstinencijalne krize, i moglo bi se reći da je imao i nekih drugih psihičkih problema, s tim što nije prihvatao, u tom okruženju nije prihvatao da govori o tim simptomima. O tim svojim problemima, pardon.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kažete, imao je drugih psiholoških problema, dakle,... oprostite, povlačim pitanje. Sa vama je bila i jedna medicinska sestra, kada ste pregledali gospodina Vasiljevića, je li tako

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I je li bilo i drugih ljudi tu prisutnih dok ste ga lečili, dok ste mu pružali tretman?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Bilo je i drugih ljudi, s tim što smo ih zamolili da se malo povuku, sklone dok mi ne završimo taj naš dio posla.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: To što nije hteo da razgovara o problemima sa vama u prisustvu sestre, samo po sebi, ne ukazuje ni na kakve psihološke probleme, zar ne?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ali nešto tako nisam ni mislio da kažem, da je sestra bila problem da bi on iznio svoje probleme. Mitar uopšte nije prihvatao razgovor. Nije želio da govori o svome stanju. Jedva sam uspio da dobijem od njega podatak zašto se nalazi u zatvoru.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Spomenuli ste da je imao drugih psiholoških problema. Ono što ja pokušavam da saznam je šta ste to vi konkretno uočili u ćeliji, što vas navodi na takav zaključak koji nam danas tu iskazujete?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, već sam rekao da je ponašanje Mitra Vasiljevića bilo apsolutno suprotno od onoga što ja od ranije poznajem, toga čovjeka. Bio je mnogo tiši, mirniji, mnogo zabinutiji, s tim što ne znam šta ga je navodilo na takvu zabrinutost.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Osim što je bio tiši, i što ste vi uočili anksioznost, jeste li uočili još kakve simptome koji su vas naveli na takvu ocenu njegovog mentalnog stanja?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne mogu dodati, s obzirom na period koji je protekao, ja se sa mukom pokušavam da sjetim. Vrlo mi je teško da dam još neke podatke o tome momentu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li nam ukratko opisati koju ste vi specijalizaciju prošli za dijagnostiku psihijatrijskih bolesti?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, vidite, moja sadašnja specijalizacija nema nikakve veze sa psihijatrijskim oboljenjima, odnosno ima nekih dodirnih tačaka, s tim što u to vrijeme sam bio ljekar opšte prakse, nisam bio specijalista i domen ljekara opšte prakse i nije liječenje psihičkih stanja. Domen ljekara opšte prakse jeste da uglavnom prepozna, identifikuje takva stanja i da bolesnika uputi na konsultativni pregled neuropsihijatru.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li nam onda reći kojem ste neuropsihijatru uputili gospodina Vasiljevića za dijagnozu toga dana?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Toga dana, odnosno, te večeri Vasiljević nije nigde upućen, s tim što sam već rekao da je bilo predloženo da se sutra javi na pregled, i verovatno bi ga sutra uputili na dalji tretman, obzirom da se nije stvarno radilo o nekom stanju hitnosti, a i putovanje noću je bilo dosta nesigurno, to je verovatno bio razlog tog odlaganja. Upućivanje Vasiljevića na neki dalji pregled, s obzirom da je takva vrsta pregleda mogla da se obavi samo u Užicu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ali izgleda da je jasno da ste vi gospodinu Vasiljeviću da se javi nakon što ga puste iz "Uzamnice", da bi bio još pregledan i da se poduzmu dalji koraci u vezi sa njegovim stanjem, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vreme koje ste proveli sa gospodinom Vasiljevićem, recite da li je on, u to doba, postupao prema vašim uputama, predlozima, da li je on mogao razumeti, da li se mogao ponašati prema vašim

uputstvima koje ste mu dali, recimo kada ste mu stavili iglu i kada ste ga trebali pregledati?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Mogao je da prati takve upute i mogao je da prati daljnja uputstva, barem je moje mišljenje tako.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, postavio bih vam nekoliko pitanja o ovim knjigama, medicinskim, nego pre nego što to učinim, pitao bih ili Sud, ili gospodina Domazeta preko Pretresnog veća da li on namerava predložiti u spis protokol iz 1993. godine. Ako ne, ja bih tražio da se predloži, da ga mogu ispitati.

ADVOKAT DOMAZET: Vaša visosti, ja nisam imao nameru da predložim protokol iz 1993., obzirom da se ne radi o periodu koji je relevantan za optužbu, već samo sam te podatke tražio, kao i od nekih drugih svedoka, ali lično se neću protiviti ukoliko gospodin Grum to predloži.

SUDIJA HANT: Ovaj dokument D11 odražava stavku iz 1993. i to 25. februar 1993. Iz konteksta se čini da se to zapravo tiče povrede. Dakle, povrede kojom se bavimo. Činjenica da to nije period koji se pojavljuje u optužnici, ne odbacuje relevantnost ovog materijala. No, kakogod, vi hoćete da vidite ovaj dokument kako biste vidjeli da li ga uopšte želite predložiti kao dokaz, je li tako, gospodine Grum?

TUŽILAC GRUM: Što god bude potrebno.

SUDIJA HANT: Dakle, vi ga želite pogledati?

TUŽILAC GRUM: Da.

SUDIJA HANT: Po mom mišljenju, vi imate prava na to. Koliko dugo će trajati unakrsno ispitivanje? Pošto pokušavam shvatiti kada ćemo odraditi ovaj vaš prilog.

TUŽILAC GRUM: Mislim, otprilike još jedan sat, časni Sude.

SUDIJA HANT: Mi moramo ovo obaviti danas. Dakle, što se tiče vremena, moramo to obaviti danas, dakle, u jednom momentu, ako bude potrebno, moraćemo da zaustavimo sa ispitivanjem doktora, kako bismo to mogli da uradimo, zato što mislim da je ovo prilično važno za predmet. Sada ćemo da napravimo pauzu i nastavićemo u 15.00.

(pauza)

SUDIJA HANT: Mislim da su nas tehnički problemi nadvladali. Izvolite, gospodine Grum.

TUŽILAC GRUM: Mi smo razgovarali sa Odbranom i s obzirom da će se tražiti da se ovi dokumenti moraju da vrate, onda smo došli do zaključka da je bolje da se oni uvedu kao dokazni predmeti Odbrane.

SUDIJA HANT: I mi to mislimo, ali mi ne možemo gospodina Domazeta da nateramo, prisilimo da ih ponudi kao dokaze.

TUŽILAC GRUM: Ali, gospodin Domazet se složio sa time.

SUDIJA HANT: U redu, onda će to biti dokazni predmet 28. Koji su datumi na tom dokumentu?

TUŽILAC GRUM: To je, dakle, protokol iz 1993. godine.

SUDIJA HANT: Je li to dosta?

TUŽILAC GRUM: Ja mislim da se radi o maju 1993. godine, možda će gospodin Domazet da me ispravi ako nisam u pravu.

SUDIJA HANT: To će biti dokazni predmet D28, protokol iz maja 1993. godine. Izvolite, možete sada da nastavite, gospodine Grum.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Vasiljeviću, želeo bih da vam postavim nekoliko konkretnih pitanja u vezi sa ovim protokolima. Pre svega, stoji jedan redni broj koji se nalazi na levoj strani u koloni. Možete li nam reći na koji se način jednom konkretnom pacijentu dodeljuje taj redni broj?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Jednostavno se određuje redni broj, na početku svakog protokola se nalazi broj jedan i onda redosledom pacijent dobija taj broj. Dakle, ima pacijenata pod rednim brojem jedan, dva i tri, a ima i pacijenata pod rednim brojem 578, recimo. To je vrlo jednostavno. Prema redosledu dolaska u ambulantu, pacijent dobija i broj.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, brojevi se ne prenose iz prethodne, već svaka nova knjiga kreće od broja jedan, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Upravo tako.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamoliću vas da pogledate prvu stranu dokaznog predmeta D26, to je protokol od aprila do jula 1992. godine. Mislim da je to taj

protokol smeđe boje koji je ispred vas. Da li možete da nam kažete koji je prvi broj u toj knjizi u tom protokolu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Prvi broj je 3881.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vi i dalje tvrdite da svaki protokol počinje sa brojem jedan ili postoje i protokoli gde se prenose brojevi iz prethodnog?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, očigledno je da se u ovom slučaju radi o prenosu iz prethodnog protokola, inače ne bi mogao da se nalazi, na početku protokola, ovako visok broj.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nakon te knjige, ja se ne sećam koji je broj dokaznog predmeta, ali protokol iz avgusta 1992. godine je

SUDIJA HANT: Radi se o dokaznom predmetu 27.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Hvala, časni Sude. Pogledajte sada u dokazni predmet 27. To je druga knjiga leta 1992. godine.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, ona počinje brojem jedan.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, D26, od aprila do jula nastavlja sa brojem od prethodnog, ali onaj drugi, D27, brojevi su od jedinice, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: U ovom protokolu su brojevi krenuli od jedan.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A to je D27, protokol od jula do avgusta 1992. godine, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada bih vas zamolio da se vratite na te D26. To je od aprila do jula. Molim vas da pogledate datum 20. april, to je negde na početku protokola. Pomoći ću vam, redni broj je 2833. Zamoliću vas ... Da li je pred vama strana koju sam vas zamolio da okrenete?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, 2.833.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamoliću vas da pogledate stavku 2.836 i naniže. Zar nije istina da je u ovim stavkama naznačeno i vreme u ovom protokolu? Kao na primer u 2.846 stoji datum 24. april 1992, godine, a zatim stoji 16.00.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Izvinite, ja imam pogrešan protokol.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: D26 je onaj što ima braon, smeđe korice, ja mislim.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Molim vas samo broj da mi kažete.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: 2.836, 20. april. Doktore, ja i dalje mislim da je to u protokolu sa smeđim koricama. Datum je svakako 20. april, možda umesto tri piše dva.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Našao sam 20. april 1992. godine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Tu je naznačeno vreme na levoj strani protokola za pacijenta koji je unet na dnu te strane, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, moram se složiti sa vama da se ovde nalaze, imaju ta vremena u nekoliko ovih kolona, ali zašto je to tako, ja zaista ne mogu da vam objasnim.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, ja sad od vas ne tražim da pogledate sve stavke u tom protokolu, ali da li biste se složili sa mnom i rekli da se ponekad dešava da se zavede i vreme dolaska pacijenta u Dom zdravlja? Da li vi želite da ja tražim još primera ili biste se, na osnovu ovoga, složili da se ponekad i vreme zavede u protokolu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Slažem se.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodin Domazet vam je postavio nekoliko pitanja o dokaznom predmetu D11. To je pismo koje ste vi poslali gospodinu Tanaskoviću i ja mislim da se tu radi o vašem odgovoru na jedan od zahteva gospodina Tanaskovića, koji se ticao perioda kada je gospodin Vasiljević bio lečen u vašoj bolnici. Čini mi se da ste vi svedočili da kada se odgovara na takve zahteve o ranijem lečenju, da je tada jedini izvor na koji se vi oslanjate taj protokol, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam da li sam baš tako rekao, ali protokol ne mora biti jedini izvor. Podaci koji se šalju na traženje suda, policije, ili na lični zahtev pacijenta, mogu da potiču, recimo, iz kartona pacijenta koji je u pitanju. Tako da protokol ne mora biti jedini izvor.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ja sam mislio da je juče bilo veoma jasno da je jedini zapisnik, jedini izvor koji vi imate o bolesniku taj protokol, a da taj karton vi dajete pacijentu i da ga on nosi sa sobom, zar nije tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Očigledno se nismo dobro razumijeli. Obzirom na naše radno vrijeme, od 7.00 do 15.00, pacijent koji dolazi posle 15.00 ni pod kojim uslovima ne može doći do svojeg kartona, koji je smješten u Domu zdravlja i nalazi se u kartoteci koja se nalazi u Domu zdravlja, posle 15.00. I pacijent u tom periodu ne može da koristi karton. Ukoliko dolazi na pregled u terminu između 7.00 i 13.00, pacijent može dobiti svoj karton i ići kod svojega ljekara sa svojim kartonom, s tim što govorimo o nekim normalnim, a ne ratnimvremenima. Svi pacijenti, pripadnici vojske, u ratnom vremenu uopšte nisu koristili kartone, bez obzira da li su ih imali ili nisu. Da li su kartoni za te pacijente bili otvoreni ili nisu bili otvoreni. Nijedan pacijent nije koristio karton kao sredstvo evidentiranja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, dopustite mi da vam postavim sledeće pitanje i da se ograničimo, molim vas, na slučaj gospodina Vasiljevića. Kada ste vi odgovorili na zahtev gospodina Tanaskovića, u vezi sa obaveštenjima o njegovom ranijem lečenju, da li ste vi kao izvor koristili bilo koju drugu vrstu evidencije osim protokola?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, koristili smo protokol.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Odgovarajući na taj zahtev, vi ste pogledali te razne protokole, koje sada imate sa sobom u Sudu i na taj način ste odgovorili na njegov zahtev, znači konsultovali ste ta tri protokola koji su sada ovde, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pročitaću vam prvi paragraf pisma koje ste vi napisali gospodinu Tanaskoviću, ja mislim da original tog pisma nije sad u sudnici, pa se nadam da će prevod onoga što ću ja sada pročitati osvežiti vaše pamćenje. 14. juna 1992. godine Mitar Vasiljević je došao na zdravstveni pregled u vezi sa prelomom leve potkolenice. Dijagnoza *Fractura crusis l. sin.*, gorepomenuta osoba je poslata u Opštu bolnicu na ortopedsko odeljenje Užičke bolnice. Doktore, možete li nam reći, na koji ste se vi protokol, kako biste napisali ovaj paragraf, u pismu koje ste napisali?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, protokol na osnovu koga je ovaj paragraf napisan je ovde već vidjeni, poznat i u njemu se nalazi samo dio dijagnoze koji je unijet u ovo pismo. Stoji, ako se ja dobro sjećam, samo "fraktura" na mjestu na kojem bi trebalo da bude upisana kompletna dijagnoza.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se gospodin Domazet slaže sa mnom da je ispravno čitam tekst ovog pisma, čiji original nemamo ovde u sudnici?

SUDIJA HANT: Ne znam da li je ovo zvanično?

TUŽILAC GRUM: Ja se izvinjavam, prevod koji je dostavilo Tužilaštvo, za D11.

ADVOKAT DOMAZET: Verovatno je taj prevod tačan i ja nemam verziju na BHS-u pred sobom, ali verujem da je taj prevod tačan.

SUDIJA HANT: Ja mislim da se može reći da je gospodin Grum svakako tačno pročitao engleski prevod, a da ste vi imali dokument na BHS-u i da ste dobili dokument na BHS-u.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Vasiljeviću, zamoliću vas da pogledate protokol, to je broj 5.353 u protokolu sa srednjim koranicama, za datum 14. jun 1992. godine. Zamoliću vas da ostavite otvoreno na toj strani, zato što ću vam postaviti nekoliko pitanja u vezi sa time. 5.353 u protokolu sa srednjim koranicama, datum 14. jun. Da li vidite broj pod kojim je zaveden gospodin Vasiljević? Da li tu igde piše da je on imao prelom leve potkolenice?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, u protokolu ne stoji lokacija preloma.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ustvari, tu čak ne stoji ni da se radi o prelomu noge, samo stoji "fraktura", što znači da je moglo da se radi o bilo kojoj frakturi na telu gospodina Vasiljevića?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, tako može da se zaključuje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pre nego što vas pitam kako ste vi svoje zaključke izvukli, mi ćemo sad videti tri druge stavke iz protokola za 1992. godinu i ako se dobro sećam samo je na jednom mestu pomenuto o kojoj se frakturi radi, i tu stoji da se radi o frakturi desne noge, a očigledno je da je to pogrešno, da li se slažete sa mnom?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Slažem se da se na jednom mjestu nalazi podatak o frakturi desne noge, a za ostale podatke se ne sećam, kako izgledaju, sad, da li piše desna noga ili lijeva.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamoliću vas sada da pogledate te stavke, pošto se ne sećate. Prva stavka je od 729 iz 1992. godine. Ja ću vas zamoliti da tu braon knjigu ostavite otvorenu, na toj strani na kojoj je bila, ne zatvarajte je. Zatim imate redni broj 90.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, pod rednim brojem 90 stoji *fractura cruris l. sinistra*, prijelom potkolenice lijeve noge.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, na koji način ste vi, kada ste odgovarali na zahtev gospodina Tanaskovića uspjeli da to uradite, s obzirom da ste raspolagali protivurečnim informacijama, s jedne strane informacija da se radilo o levoj nozi, a sa druge strane da se radilo o desnoj nozi, kako ste uspjeli da na osnovu tih informacija odgovorite na njegov zahtev?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Moramo razjasniti jednu stvar. Gospodin Tanasković nije tražio prepis protokola, nego je tražio podatke o liječenju. Ovako nešto sam mogao da napišem i na osnovu ličnog sjećanja i na osnovu izjave kolge koji je bio prisutan u momentu kada je Mitar Vasiljević dovezen u Dom zdravlja i kada je izvršeno rentgensko snimanje i prevoz Vasiljevića za Užice.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A ko je to?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: To je gospodin Lončarević. Doktor Goran Lončarević je bio u tom momentu prisutan.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vi sada tvrdite da vi na ovaj zahtev niste odgovorili samo na osnovu protokola, već i da ste razgovarali sa gospodinom Lončarevićem pre nego što ste sastavili odgovor na pismo gospodina Tanaskovića? Da li to vi tvrdite?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu tačno da tvrdim da sam razgovarao tačno sa gospodinom Lončarevićem, ali sam s nekim morao razgovarati i doći do ovog zaključka, koji sam napisao i potpisao u ovom dokumentu. A što se tiče protokola, čim sam ga video ja sam zapazio nedostatak u ovom protokolu, ali, tu ne može ništa da se uradi, napisano je tako, a desilo se tako kako se desilo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada ću vam postaviti pitanje o zahtevu koji ste dobili preko oficira veze za Republiku Srpsku u vezi sa zahtevom Tužilaštva koji vam je bio upućen, a to je da se dostavi zdravstvena evidencija o lečenju gospodina Vasiljevića za 14. jun. Da li se vi sećate da ste dobili takav zahtev?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Mi sada iz ovoga što ste doneli u sudnicu, znamo da bi ispunjavanje takvog zahteva, ustvari, od vas zahtevalo da fotokopirate jednu jedinu stranu tog protokola, zar ne?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne. Od mene je traženo da pošaljem sve protokole Doma zdravlja, možda ne sve protokole, ali one koji se odnose na neki određeni period. Nije traženo da napišem ovakav dopis, nego, u naknadnom telefonskom razgovoru sa gospodinom oficirom za vezu sam se dogovorio da njemu mogu da pošaljem sličan dopis, kakav sam uputio gospodinu Tanaskoviću. I da će to biti dovoljno i da nema potrebe da mu u tom slučaju neće biti potrebno da mu na uvid šaljem i protokole.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Mi sad imamo četiri fotokopije, ako ste vi razumeli da se radi ipak o zahtevu za određeni vremenski period, vi se ipak slažete sa mnom da se tu radi o ograničenoj količini dokumenata, fotokopija zar ne?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ako sam dobro shvatio dopis oficira za vezu, ja ga, nažalost, nemam pri sebi, fotokopije nisu dolazile u obzir. U prvom dopisu je zahtevan isključivo original protokola.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, vi niste odgovorili na zahtev Tužilaštva da pošaljete kopiju tih stavki iz protokola koje se sada nalaze u Sudu. Je li to tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Već sam vam rekao da sam u telefonskom razgovoru sa oficirom za vezu dogovorio da će biti dovoljno da napišemo ovakav jedan dopis i oficiru za vezu.

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, možda doktor veruje da je taj oficir veze, koji govori u ime Suda, pogrešio i da neko iz Tužilaštva piše pod imenom Tribunala. A da li vi znate bilo šta o tom oficiru za vezu o kojem doktor priča?

TUŽILAC GRUM: Ne, radi se o osobi koju je odredila vlada Republike Srpske da prima zahteve Tužilaštva.

SUDIJA HANT: Da li je neko iz vlade Repulike Srpske bio odredjen ili je to neko odavde poslat tamo?

TUŽILAC GRUM: Radi se o nekome odande.

SUDIJA HANT: Onda mi je drago da se ne radi o nekome odavde iz Suda. U svakom slučaju, ja mislim da je onda to izvor zbrke kod gospodina doktora, dakle, taj zahtev je poslao taj oficir za vezu?

TUŽILAC GRUM: Da, časni Sude.

SUDIJA HANT: Dobro, znači to smo sad raščistili, shvatamo odakle dolazi taj problem.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li nam reći, gospodine Vasiljeviću, tokom tog perioda, koliko dugo je trajala smena za medicinsko osoblje, koliko se očekivalo od doktora da radi za vreme svoje smene u tom razdoblju?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa i juče smo govorili nešto na temu radnog vremena, znate, mi smo po izbijanju rata svi, po nekom principu radne obaveze, bili raspoređeni na radna mjesta na kojima smo se i ranije nalazili, ili na neka slična radna mjesta u Domu zdravlja, s tim što su zahtjevi posla koji smo obavljali, nalagali da nas u Domu zdravlja, što se tiče hitne službe, što se tiče ranjenika, što se tiče povrjedjenih vojnika, bilo civila, zahtjevi posla su bili takvi da nas je prisutno što više u Domu zdravlja, tako da je odlučeno, da li je to bila odluka direktora, ja sam juče pomenuo samoorganizovanje, nisam mislio da smo mi sad samoorganizovali nekakav Dom zdravlja, nego neko radno vrijeme. Napravili smo međjusobni dogovor, uz saglasnost tadašnjeg direktora Doma zdravlja i, vjerovatno, opštinskih vlasti ili vojnih vlasti, da smo prisutni u Domu zdravlja 24 sata. Obezbjedili smo prostor za spavanje, prostor za odmor i radili smo, praktično, prema trenutnim potrebama, a odmarali smo se onda kada smo stizali da se odmaramo. Hranili smo se u Domu zdravlja. Otprilike jedanput sedmično smo odlazili do naših kuća, i to je tako funkcionisalo, inače, u administrativnom djelu Doma zdravlja radno vrijeme je bilo propisano tim rešenjima koje smo dobili od vojnog odseka, ja ako se dobro sjećam, to je bilo od sedam osam ujutru do, možda, 16 popodne, tako da ja se

ne sjećam tačno radnog vremena, ali znam da je bilo nešto duže nego što je bilo uobičajeno radno vrijeme prije rata.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, da vidim da li sam vas malo bolje razumeo, ovo zvuči kao da se očekivalo da doktori budu, na poziv, prisutni 24 sata dnevno, da budu u blizini, na raspolaganju u bolnici, ako bude trebalo, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Upravo tako.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: E, dobro. Ako to kažemo, jesam li u pravu ako mislim da, na primer, jedan konkretni doktor bi radio određeni broj sati, dok bi se drugi odmarao, i, ukoliko ne bi bilo nekog hitnog slučaja, tom bi se doktoru dozvolilo da se odmara, i on bi u određeno vreme trebalo da dodje i da zameni onog doktora koji radi, jesam li u pravu ako tako razmišljam?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, može se i takva formulacija prihvatiti, znate, ako ima posao, mi radimo, bez obzira koliko traje to radno vrijeme. Nekad smo radili po jedan, nekad radimo obadvojica, zato što se nekad dešavalo da nam pristigne u ambulantu istovremeno više ranjenih. Jedanput je čak bilo 12 ranjenika, istovremeno je došlo sa dva sanitetska vozila, tako da smo onda svi bili na nogama. Nije to bio čest slučaj sa toliko povrijedjenih, ali smo radili upravo onako kako sam vam rekao. Radili smo prema potrebama, a odmarali smo se kad su prilike dozvoljavale. Da li je to bilo u toku dana, da li smo se odmarali u toku večeri, ili smo radili u toku večeri, to je zavisilo od zbivanja na terenu i priliva bolesnih i povrijedjenih.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, da sam ja na dužnosti, iako dolazi samo jedan pacijent, u jednom trenutku, koliko bih sati ja radio, dok me neko ne dođe da zameni, to jest. da nastavi da radi tamo gde sam ja stao?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Radili ste dok ne završite ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ono što ja pokušavam shvatiti je sledeće: vi kao direktor Doma zdravlja, koje ste vi radne sate odredili, koje ja moram odraditi dok ne završim svoj posao. Dve smene dnevno ili tri?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Prvo da vam kažem da u to vrijeme nisam bio direktor Doma zdravlja, a ponovo ponavljam da nije bilo određeno radno vrijeme. Bili smo prisutni u Domu zdravlja, što ne znači da radimo 24 sata, 360 dana u godini. Radili smo kad je bilo potrebno, nismo kada nije bilo pacijenata. Da li je taj posao trajao pet sati, da li je trajao posao tri sata ili je trajao 13 sati, to apsolutno nije bilo bitno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, kada pogledate zdravstvenu dokumentaciju, to jest protokol, izgleda da je rukopis koji je to ispunjavao može biti sličan u toku nekih šest do 10 stavki, a onda vidimo drugačiji rukopis i onda izgleda

da taj rukopis se nalazi upisan za idućih šest do 10 stavki. Da li bi nam to moglo ukazati da je došlo do smjene osoblja u zdravstvenom centru? Da li je zbog toga došlo da razlike u rukopisu na podacima u toku istoga dana?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam šta podrazumevate pod tim da li je došlo do smjene? Ponovo ponavljam da ako smo nas trojica bili gore, odnosno, u Domu zdravlja, mi vreme nismo konstantno provodili u hitnoj službi, odnosno, tamo gdje smo primali pacijente. I bilo je apsolutno nebitno da li ću da sidjem ja ili će da sidje jedan kolega ili drugi kolega. Radno vrijeme nije igralo nikakvu veliku ulogu u tom momentu. Ne znam kako da vam to bliže objasnim. A to što smjena rukopisa ide tako, može da se prihvati vaša teorija, da je jedan kolega radio po 10 pacijenata, u jednom momentu, pa posle se njemu pridruži drugi kolega itd. Sve te kombinacije dolaze u obzir. I u suštini ništa ne mjenjaju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li biste se složili sa mnom da je najverovatnije rešenje, objašnjenje za promenu u rukopisu, da je osoba koja je radila prvih 10 beleški, otišla da se odmori, pa je onda došao neko drugi, da je počeo odradivati pacijenta i da se to vidi u rukopisu. Da li biste se složili sa mnom da je to najverovatnije objašnjenje te promene rukopisa?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Može, može se prihvatiti i takvo objašnjenje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da se vratimo na dan 14. jun, 1992. godine. Ja sam izbrojao 25 izbrojanih stavki od tog dana. Molim vas da ih i vi sami prebrojite ako želite.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nema potrebe ako ste ih izbrojali.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodin Vasiljević, to jest ono šta je uneto za gospodina Vasiljevića je treće otpozadi, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, tako je, treći od napred i treći od pozadi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kažete treći od napred. Znam da piše na vrhu stranice 14. juna, ali ako okrenete još jednu stranicu nazad, toga dana je pregledano još pacijenata, zar ne?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Znači, samo su dva pacijenta pregledana nakon gospodina Vasiljevića toga dana, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A iz toga možemo zaključiti da ili je gospodin Vasiljević obradjen kasno toga dana ili navečer ili da se radilo jako polako, da je jako

malo pacijenata primljeno u toku noći 14. juna. To bi nam ukazivalo na jednu od ove dve solucije, je li tako?

SUDIJA HANT: Nije mi jasno da li je to baš noć.

TUŽILAC GRUM: Kasnije, u toku dana, hteo bih da kažem.

SUDIJA HANT: Ali, to ne zavisi od toga koliko se stavki unese, uopšteno za određeni dan?

TUŽILAC GRUM: Da, časni Sude.

SUDIJA HANT: Jeste li vi možda sprovedli ispitivanje koliko se stavki obično unese u toku jednog dana?

TUŽILAC GRUM: Ne, nismo, ali vidimo za taj jedan konkretni dan. Od 25 pacijenata, on je treći od pozadi. Logika nam govori da se radilo o prilično sporom kasnijem periodu, da treba 25 stavki podeliti sa 24 sata, to bi značilo jedan pacijent na sat. Dakle, ili se radilo dosta sporo ili je gospodin Vasiljević primljen kasno tog dana. Ja bih hteo da se doktor složi s tim.

SUDIJA HANT: Ili nije bilo nikakvih nesreća, slobodno popodne.

TUŽILAC GRUM: Da. Da je bio miran dan u Višegradu. Doktore, da li biste se vi složili sa ovim, dakle, da je činjenica da su samo dva pacijenta primljena nakon gospodina Vasiljevića, obzirom da ne piše vreme, da je on, dakle, primljen, pregledan kasno u toku dana, 14. ili da je, pak, jako malo pacijenata tražilo lekarsku pomoć, nakon što je gospodin Vasiljević došao u Dom zdravlja?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, rekao sam vam maloprije da smo u jednom danu primili odjednom 12 ranjenika, ali se dešavalo da po 12 dana nemamo nijednog ranjenog. Mogu vam reći da su civili u ovom periodu dosta rjeđe dolazili na pregled, shvatajući situaciju, tu nesigurnost kretanja, i tako dalje, tako da se ne može tvrditi da je pregled uradjen kasno. Mogu vam reći da nema nekog pravila ili konstante u kretanju broja bolesnika. Nema, tako da je više prihvatljiva tvrdnja da je to bio jedan miran dan u Višegradu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Mi ne možemo reći da je čitav dan bio polagan i miran, jer pre gospodina Vasiljevića bio je 21 pacijent koji je obrađen, oprostite 22, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Slažem se s vama, ako ste tako izbrojali, radi se o tome, koliko ja vidim, po dijagnozama, ovde se ne radi o ranjenim i povredjenim osobama, radi se o pregledima, a kod nas i dan danas postoji neka čudna

navika, možete provjeriti protokole kasnije, neke druge, novije protokole. Postoji čudna navika da svi žele da poslove pregleda, ispitivanja, analize krvi, rendgenske snimke, EKG, svi nešto nastoje da završe mnogo rano. Zato, ovaj broj pacijenata u periodu prije prijema Mitra Vasiljevića, to mene uopšte ne čudi. I dan danas se ljudi tako ponašaju. Da što ranije u toku dana završe preglede. Tako da je prihvatljivi ovaj odnos pregleda rano ujutru i, recimo, popodne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, juče ste nam objasnili postupak unošenja ispravki u toj knjizi i mislim to što ste vi kazali je, ustvari, bilo pravilo Doma zdravlja. A ovo je bilo, da u slučaju greške, da se morala da precrta ta stavka, tako da se stari, unešeni podatak može videti, a onda se ispod toga mora videti novi, ispravljeni podatak

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: To je bilo pravilo, znate, da se tako radi, a sad da li je pravilo ispoštovano, to je nešto drugo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pogledajmo prvi unešeni podatak za 14. Da li je pravilo poštovano u tom konkretnom slučaju?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Očigledno nije ispoštovano, neko je pored ovoga stavio i upitnik.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li biste se složili sa mnom da osim upitnika, da je neko drugim penkalom promenio prezime tog pacijenta?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, tako stoji.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vi imate pred sobom original a mi radimo sa fotogopijama. Možete li nam kazati koje je prezime dotične osobe bilo pre izmene?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Može se pretpostaviti da je u pitanju Lukić ili...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, kada pogledate prvi unešeni podatak za 14. izgleda da je pacijent bio izvesni Sredoje Lukić, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A izmena tog imena je kršenje pravila, kao što ste nam vi to lepo opisali, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recite nam, molim vas gde se drži ta knjiga, gde se ona tačno čuva u Domu zdravlja?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Knjiga se drži jedno prostoriji Doma zdravlja koja je zaključana, a ključ od ove prostorije ima glavna sestra. I pristupačan je njoj. Mogu ga dobiti od glavne sestre.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Govorite li vi o knjigama koje su dovršene, kompletirane, koje se daju na skladištenje ili, pak, o knjigama koje se koriste onoga dana kada se pacijent primi?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Govorim o knjigama koje su dovršene, koje se čuvaju, a knjige koje su u upotrebi, koje se još koriste, se nalaze tamo gdje se i ispisuju – u ambulantomama Doma zdravlja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Porazgovarajmo malo o knjigama koje se koriste. Doktor Lončarević nam je rekao da je knjiga na raspolaganju svim doktorima i sestrama koji rade, tako da u tome protokolu mogu da unesu beleške kada primaju, odnosno, pregledaju pacijenta, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, upravo tako.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Znači, da li bih bio u pravu ako mislim da je ta knjiga negde na stolu, u centralnom delu Doma zdravlja, gde lekari i sestre mogu doći do nje i u nju upisati određene podatke?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ova knjiga se nalazi u, da tako kažem, centralnom delu ambulante, zato što i ostale ambulante imaju svoje protokole. A ova knjiga je vodjena u ambulanti Hitne pomoći.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Znači, da li bi bilo moguće reći da, osim lekara i sestara, da su i drugi ljudi mogli doći do te knjige, dok ona stoji u tom centralnom mestu, zar nije to tačno?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, to mesto na kojem se nalazi knjiga, na tom mjestu su uvijek prisutni radnici koji tu rade, bilo ljekari, bilo sestre, znate, nije mi poznato da te prostorije u nekim periodima ostaju prazne, mada se ne može i ta mogućnost isključiti da u nekom momentu, bar kratkom, budu dostupne nekome drugome.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A kada se lekari i sestre bave pacijentima knjiga jednostavno stoji tamo i oni do nje dodju i upišu podatke, nakon što obrade pacijenta, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, otprilike tako. Ili, ako ima više sestara, jedna sestra piše protokol, a druga sestra završava neke druge poslove. Ili, po završenom poslu, sve se upiše u protokol.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Mislim da ste nam juče kazali da je jedan od razloga što se knjige skladište, to što bi u budućnosti mogla nekome da treba određena potvrda, da bi mogao tvrditi, odnosno, pokazati da je ranije zadobio neku potvrdu, odnosno, da je imao neki lekarski tretman, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, upravo sam to rekao, da, otprilike to.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ima li tamo neka sekretarica ili neki zdravstveni radnik koji radi taj posao? Dakle, da prima zahteve za takve potvrde, da potraži dotične podatke u protokolu i da potvrdu napiše? Dakle, ima li neka konkretna osoba koja je zadužena upravo za takav posao?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Zahtjevi obično dolaze ili na direktora ili na sekretara Doma zdravlja, i onda se, uglavnom, prosledjuju glavnoj sestri i ona ili donosi protokole i zajedno sa sekretarom ili direktorom, ili sama, pronalazi ove podatke, ispiše sve to na papir, kasnije se sve to pogleda u protokolu, vidi se da li se slažu podaci sa protokolom, i izdaje određena potvrda.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, osim vas, sestre, postoji i sekretar, sekretar je osoba koja pristup starim protokolima, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Samo u slučaju kad glavna sestra, kod koje stoji ključ od ove prostorije, dozvoli ili omogući sekretaru pristup, u tom slučaju on ima pristup protokolu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, možete li nam apsolutno sigurno kazati da u toku devet godina koje su protekle od kada je pisan taj protokol, pa do danas, prošlo je devet godina, da li vi tvrdite da ta knjiga nije nikada izišla iz dotične prostorije, osim ako je bila u posedu glavne sestre? Možete li vi to sa apsolutnom sigurnošću da kažete?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne mogu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Znači, vi ćete se složiti sa mnom da je moguće, da je bilo moguće da u prethodnih devet godina neko dobije pristup tom mestu, odnosno, protokolima iz 1992. godine? Ne da je stvarno tako bilo, već da je moguće?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Takva pretpostavka i mogućnost postoji, ali, isto tako, ne mogu da tvrdim da se nešto tako stvarno dogodilo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pogledajmo još jedanput konkretan unešeni podatak, odnosno, stavku za gospodina Vasiljevića. A to je ono što je unešeno 14. juna. Oprostite, doktore, hteo sam da vam postavim jedno pitanje pre ovoga konkretno. Na ovu stavku ćemo doći. Molim vas da pogledamo ovo što je unešeno 14. Da li biste se bi složili sa mnom da u rubrici u kojoj piše dijagnoza, da, samo 14. imamo četiri takve rubrike koje su ostale prazne?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Vidim i to.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li nam reći, u kakvoj bi se okolnosti morao naći lekar ili sestra, pa da doje do toga da dijagnoza nije upisana? Postoji li neki konkretni slučaj kada biste očekivali da dijagnoza pacijenta ne bude zabeležena?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nisam shvatio šta me pitate.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Daću vam jedan primer: Ako dodje neki pacijent i postavi mu se dijagnoza i od njega se traži da se vrati na lečenje, je li moguće da bi doktor ili sestra mogli propustiti da upišu dijagnozu i da, prosto, upišu šta su učinili za tog pacijenta, da li su mu dali određene lekove ili terapiju. Dakle, je li moguće da bi to mogao biti jedan razlog zbog čega bi rubrika "dijagnoza" ostala prazna?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Zaborave da upišu dijagnozu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, jedino tako može da se objasni izostanak ove dijagnoze ovde. Ja ne vidim zašto dijagnoza za nekog Šimšić Slavka nije upisana.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, pogledajmo sada rubriku, drugu kolonu sa desne strane. Da pomognem Sudu, radi se o četvrtoj koloni desno od dijagnoze, druga kolona se koristi da se u nju upišu uputnice, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Kolona broj 12 ili druga, kome i kada je upućen.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li biste se složili sa mnom da u stavkama za 14., da tu za 21 osobu nije ništa popunjeno u toj koloni?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nije popunjeno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li postoji bilo kakvo pravilo o vodjenju evidencije u Višegradu, kojim se od doktora ili sestre traži da preko neke nepopunjene rubrike povuče crtu, kako bi se sprečilo da neko naknadno nešto unese u te rubrike? Dakle, da li tako neko pravilo postoji? Pravilo kojim se to ili brani ili nalaže?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam za pravilo kojim se to ili brani ili nalaže. Verujte mi da ne znam. A ove kolone o upućivanju su ostale prazne zato što ovi pacijenti nisu bili upućeni. Ne znam koji pacijent sa praznom kolonom je primao u Višegradu Jugocilin, Garamicin, i, ne mogu sad da pročitam, ovu treću stavku, ali nigde nije čovek ni upućen iz Višegrada.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, zamoliću vas sada da pogledate stavku gospodina Vasiljevića i da pogledate kolonu 11. Čini mi se da u tu kolonu treba da se upiše terapija koja je bila prepisana i pomoć koja je ukazana pacijentu, i koliko mi se čini, tu ima tri stvari, možete li nam reći šta je ta prva linija, kakva je to terapija koja mu je data?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Vasiljević je 14. primio Reglan, Trodon i 50 posto glukoze, 20 kubnih santimetara, CCM. Reglan je sredstvo protiv povraćanja, a Trodon je analgetik, znači sredstvo za smirivanje bolova, a glukoza je jednostavno

rastvor šećera i u ovako velikoj koncentraciji se daje da se ne bi, u tom momentu, uključivala infuzija, koja će dugo trajati, a da bi se unijela relativno velika, odnosno, veća količina šećera direktno u cirkulaciju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada neko slomije nogu, je li uobičajeno takvoj osobi, da li je to uobičajeni protokol lečenja da se takvoj osobi da lek protiv povraćanja?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ako se radi isključivo o prelomu noge onda nema potrebe da se daje Reglan, ako ne postoji još nešto uz tu dijagnozu, odnosno, uz prelom. Nešto, ako postoji muka, povraćanje, bilo da je to posledica alkoholisanog stanja, bilo da je posledica mamurluka, bilo da je posledica nekog poremećaja stomahnog, i tako dalje, daje se Reglan da bi se obezbedio lakši transport, znate, vrlo je nezgodno da neko povraća i leži u sanitetu, u malom, skućenom prostoru, u kojem je malo teže manipulirati sa pacijentom i kojekakvim laborčićima i bubrežnjacima koji se obično koriste u takvim slučajevima i daju pacijentima.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore, da vidim ja da li sam dobro razumeo to što ste vi rekli, dakle, Reglan, u slučaju gospodina Vasiljevića, nije bio dat zbog toga što je slomio nogu, već zbog alkoholoizma, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu tvrditi, nisam bio prisutan, ja sam rekao da je Reglan dat zbog toga da se spreči povraćanje, a ne zbog preloma noge.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Visoko koncentrisani rastvor glukoze koji je dat gospodinu Vasiljeviću, da li je taj rastvor imao istu funkciju kao ona infuzija koja mu je bila data kada je bio u zatvoru u "Uzamnici"?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Istu funkciju, ali nešto lošiju funkciju, znate, 50, 20 kubika 50 posto glukoze, ova glukoza se nekad daje i kao rastvarač u slučaju intravenskog davanja Trodona, pa možda je u ovom slučaju poslužila i data u te svrhe. Ne mogu da govorim o tome zašto, šta je navelo kolegu da odredi upravo ovu i ovakvu terapiju, mogu samo da pretpostavljam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li biste se složili sa mnom da davanje infuzije glukoze nije standardna terapija za nekoga ko je slomio nogu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, standardna terapija baš i nije, znate, ali sva stanja u traumi, koja vode do velikih bolova, koje pacijent u tom momentu trpi, dovode do pada šećera u krvi i preporučuje se davanje glukoze u nekim šok stanjima, a to je stanje preloma noge, s tim da nije neka obaveza da se daje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Taj lek, Trodon, koji je u sredini tu, vi ste rekli da je to analgetik, da je to protiv bolova, da li on funkcioniše i kao sedativ ako se da pacijentu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, vi kažete, pretpostavimo da doktor koji je primio gospodina Vasiljevića, na primer, nije imao dostupne sedative, zar bi njemu bilo nemoguće upotrebiti Trodon, dati gospodinu Vasiljeviću Trodon umesto sedativa?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Trodon ne može da zameni sedative.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nigde u terapiji koja je data gospodinu Vasiljeviću ne stoji da mu je noga bila imobilizirana i da je on bio pripremljen za prevoz u Užice, zar ne?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne stoji.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li biste se složili sa mnom da ako je tu kolona 10 bila prazna, kao i rubrika broj 12, i ako sad pročitate stavku gospodina Vasiljevića i da zamislite da su 10 i 12 kolona bile prazne, da li biste vi mogli da zaključite da je gospodin Vasiljević došao u Višegradski Dom zdravlja samo zato da bi nastavio svoje lečenje, tretman za alkoholizam, koji mu je bio predložen u "Uzamnici", dakle ako ne biste imali koristi od kolona 10 i 12?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, ne bih se mogao složiti s tim. Ako zaključujem samo na osnovu kolone 11, na osnovu terapije, ovo je nešto što u liječenju psiho problema ne funkcioniše, ne ide.

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, ja sam svestan da bismo mi svi sada voleli da doktor može da se vrati kući, ali ja mislim da nam je ostalo jako malo vremena ove godine za te preglede, dakle, ja neću sada da vas teram, ali mislim da bi bilo bolje da vidimo vaš zahtev sada.

TUŽILAC GRUM: Ja mislim da bi meni bilo nemoguće da završim ispitivanje i molbu pre 16.30.

SUDIJA HANT: Doktore, vi sada ne možete da idete kući, moraćete da se vratite i da provedete neko vreme sa nama. Gospodine Domazet možete li mi reći da li ste vi pogledali ovu molbu, hitnu molbu za sudsko veštačenje?

ADVOKAT DOMAZET: Jesam, vaša Visosti.

SUDIJA HANT: Kao što sam već ranije rekao, oba dokazna predmeta, ja ne znam je li nešto rečeno za treći, ali dokazni predmeti D26 i D27 su predmet ove molbe. Šta vi imate reći na to?

ADVOKAT DOMAZET: Vaša visosti, ako je predmet veštačenja i druga i treća, je nemam ništa protiv da se sva tri dokumenta veštače. Ali, s obzirom da je te knjige doneo, ovde prisutni, svedok i s obzirom na razloge koje je naveo, ja isto smatram da je neophodno da te knjige ostanu izvesno vreme ovde, ali verujem da bi ga moglo zadovoljiti da dobije fotokopije koje bi vratio za one slučajeve za koje kaže da je potrebno, da ima zbog nekih eventualnih zahteva pacijenata ili drugih lica. Jer bi te fotokopije, ipak, mogle, na neki način, da ublaže činjenicu da nema originala.

SUDIJA HANT: To je jedan vrlo razuman predlog, ako mogu tako da kažem. I ja mislim da ima dovoljno fotokopija, pa bi se jedna mogla dati doktoru da vrati tamo. Ali mi nije jasno šta ste tačno rekli. Vi ste počeli rečenicu tako što ste rekli "Ako se radi o drugom i trećem za veštačenje", šta vi mislite pod time "drugi i treći", mislite na dokumente, pošto su bili prvo pomenuti prvi i drugi, o čemu se radi?

ADVOKAT DOMAZET: Da, pa, vaša visosti, pomenut je D26, to je protokol 20. april-4. juli, koliko vidim on je predložen da se veštači, posebno su ovde navedeni neki datumi. Ako je predlog da se veštači i dokaz D27, to je ova knjiga protokola iz jula i avgusta, to sam mislio pod onim "drugi dokument", a treći nisam ni video, to je ovaj iz 1993. godine, na osnovu kojeg je svedok danas našao podatke iz 1993. godine. Ako je predlog gospodina Gruma da se i ta knjiga na isti način veštači, ja sam rekao da se ne protivim tome.

SUDIJA HANT: Dobro, vi ustvari tražite da neki datumi budu određeni u vezi sa dokazom D27 i vi ustvari želite da znate da li gospodin Grum traži da se i treći protokol veštači, je li to ono što vi želite znati?

ADVOKAT DOMAZET: Da, vaša Visosti.

SUDIJA HANT: Inače, nemate nikakvih prigovora da se veštačenje izvrši? Šta vi mislite da bi moglo da se učini sa ovim knjigama, od kakve su koristi ti protokoli za vaše sledeće svedoke? Šta mislite s njima da radimo? Ili da li oni mogu, takodje, da koriste fotokopije?

ADVOKAT DOMAZET: Da, vaša Visosti, mislim, ako bude potrebe da mogu da koriste kopije, ukoliko bude potrebe da se u vezi s tim izjašnjavaju.

SUDIJA HANT: Hvala vam. Gospodine Grum, ja mislim da treba da budemo realisti i da na takav način procenimo našu situaciju. Mi imamo još samo dve nedelje do kraja ovog semestra i poslednja tri dana toga će biti Plenarne sednice sudija, gde ja moram da budem. Meni ne bi smetalo da sa njih mogu da odsustvujem, ali ja sam obavezan da im prisustvujem. Dakle, ove godine, mi imamo samo sedam dana koji su preostali za pretrese. Srećom, mi imamo prve dve nedelje početkom sledeće godine.

Šta vi mislite koliko će trajati ovo veštačenje? Vi imate iskustva već sa holandskim vlastima, p amožda znate, ja ne znam da li je to bilo dobro ili loše iskustvo. Koliko će trajati?

TUŽILAC GRUM: Mi moramo da sačekamo da se ta osoba, koja radi veštačenje, vrati sa godišnjeg odmora, a kada se bude vratila onda će biti potrebno samo nedelju dana da pregleda i par dana da napiše izveštaj.

SUDIJA HANT: Onda možda možete da proverite da li može da počne da to radi, na primer, počevši od 17. decembra, u vreme kada mi nismo ovde, kada smo na pauzi, i da onda to završi. I druga stvar koju je gospodin Domazet pitao je koji su datumi, mesta u celoj knjizi koja vi želite da ispitajte?

TUŽILAC GRUM: Kao što znate, ja te knjige nisam nikada video. U svojoj molbi ja sam ispisao šest datuma, ali bih ja do ponedeljka pogledao i video da li ima još neki datum i onda bih vas obavestio.

SUDIJA HANT: Onda pogledajte, molim vas, da to učinimo početkom sledeće nedelje, da ne gubimo vreme, a sada bih vas zamolio da za ovih preostalih osam minuta nastavite sa ispitivanjem doktora. Ja znam da nećete završiti, ali barem nastavite.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktore Vasiljeviću, govoreći o evidenciji, o protokolu, gospodin Domazet vam je postavio pitanje o stavci iz 21. avgusta 1992. godine, i vi ste rekli da je ta stavka potpisana od doktora Moljevića, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ako se dobro sjećam, tako je.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li nam reći u kakvom je odnosu ili srodstvu taj doktor Moljević sa doktorom Aleksandrom Moljevićem?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa ne mogu vam reći sasvim pouzdano, tu postoji neki stepen srodstva, ali mi nije poznato koji je to stepen, ali pretpostavljam da su neki dalji rod.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Doktor Moljević, koji je potpisao tu stavku, čini mi se da ste rekli da se on zove Nebojša Moljević, recite mi, da li je on iz Višegrada?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas sada da pogledate stavku od 29. jula. To je protokol broj 10, sa žutim koricama. Zamoliću vas da pogledate potpis u toj stavci i da nam kažete čiji je to potpis.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Jeste li mislili na redni broj 80, 29. jula, 1992. godine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Žao mi je, čini mi se da je to broj 90, ali možda,.. ovde stoji broj 9, verovatno se radi o broju 90, a datum je svakako 29. jul. Tu je Mitar Vasiljević. Čiji je potpis na toj stavci, ako ga prepoznajete?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Mislim da je i ovo potpis doktora Moljevića.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada ću vas zamoliti da pogledate i, na posletku, broj 605.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: 605.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li prepoznajete potpis u toj stavci?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ovo je moj potpis.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U evidenciji od 14. juna, tamo gde je zapisana ta stavka, niko je nije potpisao, zar ne? To je u braon knjizi.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: U pravu ste, nije potpisano.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A dok gledate tu žutu knjigu, D27, izgleda da u toj knjizi ima i više komada različitih papirića. Jel' ti papirići služe samo da označe stranu ili se radi onekakvoj zdravstvenoj evidenciji, takodje, zdravstvenoj dokumentaciji? Neki od njih vire između strana.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne radi se ni o kakavoj zdravstvenoj evidenciji, papirići služe ili da označe stranu ili ih pacijenti jednostavno zaborave, i onda ih mi držimo tu u protokolu, pa se nekad desi da oni dodju po to. Obično se drže pored zadnjih korica protokola, i ako niko ne dodje po njih, oni provedu tu neko dugo vrijeme, a ja sam ove papiriće koristio upravo da bih obilježio stranu, da bih lakše našao određene brojeve.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nijedan od tih papira, tih dodatnih papira nije vezan za terapiju i lečenje gospodina Vasiljevića, zar ne?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, verujte, ja mogu da pogledam, ali ovde se radi o započetoj receptu, pogrešno napisanom, pa je neko odustao od njega.

SUDIJA HANT: Ja mislim da bi doktor te papiriće mogao da pregleda kasnije, nakon što odemo, nakon što se povučemo, a i vi ste tražili da pregledate te knjige i ja ću vas zamoliti da dobro vodite računa o tim knjigama. Možda bi trebalo da ispravim nešto što sam rekao, grešku koju sam napravio. Rekao sam sedam dana za pretres, ali 6. decembra iz razloga koji su isto van naše moći, mi nećemo moći da imamo pretres tog dana, tako da, ustvari, ima samo šest dana za pretres. I ja moram da naglasim da ćemo 7. januara, u ponedeljak, čim se otvori nova sezona, istog dana početi da

radimo. Nećemo imati vremena da razmišljamo o proteklim praznicima. Dakle, od strana se očekuje da iskoriste deo odmora da pripreme svoje završne podneske, jer mi sada imamo još jako malo vremena koje nam je preostalo da ovo obavimo. Moguće da ćemo mi biti primorani da delimo sudnicu sa nekim drugim Pretresnim većem, zbog nekog drugog sudjenja, i možda će neke od sudija iz ovog veća biti primorane da budu na dva sudjenja odjedanput. To neće biti lako. Izvolite, gospodine Domazet, ako budete hteli da nam kažete nešto o srpskom Božiću, ja mislim da ćete dobiti vrlo neugodan odgovor na to.

ADVOKAT DOMAZET: Onda ću odustati od pitanja, vaša Visosti, jer sam mislio da počnemo 9., da bismo 8. došli, da bi za naš Božić bili sa porodicama, ali ako mislite da ta dva dana mogu da znače, ja ću odustati od tog zahteva, jer ste mi već jedanput izašli u susret.

SUDIJA HANT: Kog dana je srpski Božić ove, to jest, sledeće godine?

ADVOKAT DOMAZET: Pa, to je upravo ponedeljak, 7. januar. Pravoslavni kalendar ide 30 dana nakon katoličkog i 7. januar je upravo Božić. I mislio sam da bi 8. putovali, da počnemo 9., ukoliko je moguće, ukoliko ne – provešćemo Božić ovde.

SUDIJA HANT: To će vam možda zazvučati vrlo grubo, ali je situacija takva da mi moramo da završimo sa ovim. Ja ne znam da li vi možete da nam kažete objektivno šta vi možete da učinite sa vašim dokazima. Ostaje nam samo šest dana ove godine. A koliko vama još treba vremena da bi završili sa vašim dokazima?

ADVOKAT DOMAZET: Ako sam dobro razumeo, vaša Visosti, šest dana, da li to uključujete iduću nedelju ili iduću nedelju i još šest dana?

SUDIJA HANT: Ja se izvinjavam ako sam zaboravio tu jednu nedelju, mi moramo da završimo sa pretresima 11., to je poslednji da nove godine. Znači, ima 11 dana za pretres, koji preostaju. Koliko tih dana je vama da biste završili sa svojim izvođenjem dokaza?

ADVOKAT DOMAZET: Vaša visosti, ja mislim da će biti dovoljno i da ćemo završiti i pre tog, da će biti potrebno manje od 11 dana.

SUDIJA HANT: U tim okolnostima, ali vas držim za reč, onda ćemo nastaviti u sredu, 9. januara, ali ponavljam ono šta sam rekao, od vas se očekuje da radite za vreme odmora, na svojim završnim podnescima. A ja vas uveravam da ćemo i mi za vreme odmora da radimo. U svakom slučaju, mi se sada povlačimo i nastavljamo u ponedeljak u 9.30.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje